

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Kateřina Tomková
Téma práce:	Péče o jmění nezletilého – aktuální problémy
Rozsah práce:	57 stran vlastního textu (podle prohlášení autorky 143.764 znaků vč. mezer, tj. 79,87 normostran)
Datum odevzdání práce (podle IS):	30. 11. 2022 (el. verze)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Problematika péče o jmění nezletilého dítěte patří k tématům, která jsou aktuální dlouhodobě. Je tomu tak zejména vzhledem k problematice tzv. dětských dluhů, které dlouhodobě poutaly značnou pozornost laické i odborné veřejnosti. Nejprve šlo zejména o problematiku dluhů vymáhaných v souvislosti s přepravou (dětí) bez platných jízdních dokladů, ale také o další druhy dluhů (poplatek za komunální odpad, mobilní operátoři, dokonce též dluhy vzniklé z nezaplacení poplatku za poskytnutí zdravotní péče atd.). Posléze byla aktuálnost tématu umocněna přijetím zákona č. 192/2021 Sb., který noveloval řadu zákonů (mj. občanský zákoník), a který si kladl za cíl tuto na tuto citlivou problematiku reagovat. Zvolená legislativní řešení však nebyla přijata jako bezproblémová. Proto považuji téma práce za aktuální.

Hodnocení konzultanta: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si diplomantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Náročnost tématu na zpracování vyplývá již z volby tématu a jeho základní charakteristiky. Především, jde o téma relativně úzké, které tak musí autorka obsáhnout do značných podrobností a dále jde o téma, které bylo dotčeno zásadní novelizací (srov. již výše), což samozřejmě také zvyšuje požadavky kladené na autorku, především jde o to, že k dané problematice (novelizaci) je (zatím) dostupná pouze omezená paleta zdrojů, ať už jde o zdroje literární či o judikaturu. A konečně, jde o téma, které v sobě spojuje problematiku rodinněprávní s problematikou práva závazkového. Autorka tak musí být schopna tyto dva velké celky občanského práva vzájemně propojit.

Hodnocení konzultanta: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání souvisejících znalostí, při čemž je možno čerpat pouze z omezenějšího okruhu zdrojů, odpovídá požadavkům, které jsou kladené na práci tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do čtyř kapitol, k čemuž je nutno přičíst úvod a závěr práce. Autorka volí osvědčený postup od obecného k dílčímu. Tak v kapitole 1 nejprve vymezuje základní pojmy (zletilost, svéprávnost, dítě, nezletilý, majetek, jmění, péče a správa). V kapitole druhé se věnuje kritériím péče o jmění nezletilého (péče řádného hospodáře, nejlepší zájem dítěte, nepodstupování nepřiměřeného rizika, řádná správa). V kapitole třetí pojednává o správě jmění dítěte z pohledu osob oprávněných k této správě (rodič, poručník, opatrovník atd.). V kapitole čtvrté se pak věnuje aktuálním problémům, tj. otázce dětských dluhů a snahy o jejich řešení v podobě zákona č. 192/2021 Sb. Jednotlivé kapitoly se dále dělí na menší

celky, při čemž i zde dodržuje autorka hlavní metodu práce, tj. postup od obecného k dílčímu. Systematika práce (a jí plně odpovídající formální členění) je tak pro čtenáře přehledná, umožňující dobrou orientaci v textu práce.

Hodnocení konzultanta: Jednotlivé tematické celky jsou voleny v logické posloupnosti, celková logická stavba práce je promítnuta také do dílčího členění jednotlivých kapitol. Systematika práce i její formální členění odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci

V úvodu je formulován cíl práce, a to: „*provést ucelenou analýzu aktuálně platné a účinné právní úpravy péče o jmění nezletilého dítěte v českém právní[m] řádu. Zvláštní pozornost bude věnována problematice zadlužování nezletilých a změnám, které byly do této oblasti promítnuty, a to v důsledku přijetí zákona č. 192/2021 Sb.*“ Zvolené systematické a formální členění práce je s to vést k naplnění autorkou vytyčeného cíle.

Těžiště práce je tak rozděleno na dva hlavní celky, a to rozbor péče o jmění dítěte obecně (především kapitoly 2 a 3) a problematika dětských dluhů a jejich legislativního řešení (kapitola 4). To lze považovat za jeden z kladů práce, kdy autorka čtenáři předkládá na danou problematiku pohled, který je komplexní, ucelený. Dále lze rovněž pozitivně hodnotit, že i přes snahu o komplexní zpracování tématu není práce povrchní. Například již v první kapitole se autorka zabývá subtilními terminologickými nuancemi (pojmy nezletilý vs. dítě, správa vs. péče). Rovněž tak v kapitole 4 je zřejmé, že si autorka uvědomuje, že od účinnosti novelizace 192/2021 Sb. uplynuly již dva roky a snaží se proto v práci doložit také praktické dopady této novelizace (především v podkapitole 4.2.3). Rovněž tak lze kladně hodnotit, že neponechává stranou ani přechodná ustanovení citované novely, když upozorňuje také na věkovou hranici 21 let, která se ovšem vyskytuje pouze v přechodných ustanoveních tohoto zákona.

K práci lze však uvést také kritické připomínky. Předně je třeba podotknout, že autorka zcela rezignovala na použití metody komparační. V práci zaměřené na aktuální problémy nemusí být komparační metoda zvolena jako vůdčí pro celou práci, nicméně alespoň stručný exkurz k vybraným zahraničním úpravám (Německo, Rakousko), by práci jistě prospěl. S tím souvisí také skutečnost, že autorka vůbec nepracovala se zahraničními (cizojazyčnými) zdroji.

Místy lze v práci nalézt překlepy či jazykové a stylistické nedostatky. Tak již ve vymezení cíle práce na s. 1 chybí „m“ (srov. výše), dále např. na s. 52 „osoby [...] mohou býti [...] rezervovaní, na téže straně na pomezí věcné a formální vady obrat „vstoupit do právního jednání“ (do právního jednání se nevstupuje, právně se jedná), na s. 52 rovněž interpunkce („Avšak dluh, bude moci [...]“), s. 54 „názoť[r]u“. Rovněž na pomezí věcné a formální vady stojí obrat užívaný autorkou v souvislosti s dluhy za jízdu bez platného jízdního dokladu, kde autorka napříč celou prací užívá obrat „pokuta“ za jízdu bez platné jízdenky. Jde o hovorové (slangové) a především nepřesné označení, neboť správně se jedná o přirážku k jízdnému a pohledem občanského zákoníku se jedná o penále (nikoliv pokutu), totiž o sankci za porušení smluvní povinnosti stanovenou právním předpisem (srov. § 2052).

Celkově práci hodnotím jako standardní zpracování tématu, a to ohledně logické stavby, komplexnosti a hloubky zpracování, vzhledem k absenci práce se zahraničními zdroji a vzhledem k výskytu určitých formálních a jazykových lapsů navrhuji (prozatím) snížení stupně hodnocení práce o jeden stupeň

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl diplomové práce je uveden výše. Autorka tento cíl splnila , v závěru vyslovila hodnocení, které má
--------------------	---

	oporu v argumentaci v rámci textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomantka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce. Automatická kontrola shod provedená systémem Theses.cz generuje dokument čítající 980 stran, představující 57 dokumentů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost 18 %. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 3 %. Nakořik je v lidských silách a časových možnostech vyhrazených pro posouzení práce takto obsáhlý dokument prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou citací právních předpisů, judikatury či profilující literatury, které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 96 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 23 %. U žádného zdroje není indikována shoda větší než 5 % (dokument č. 1, od dokumentu č. 2 je shoda 2 % a méně). Pokud jde o dokument č. 1 vykazující shodu 5 %, je třeba doplnit, že toto číslo samo o sobě ničeho nevyovídá, neboť jde o zdroj zjevně agregující větší množství dílčích zdrojů (srov. název „submitted works“). Po prostudování shod lze konstatovat, že tyto se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, citací zákonných ustanovení, judikatury apod., které z povahy věci musí být shodné. Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by diplomantka nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i>.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje (poznámkový aparát čítající 191 položek je veden <i>lege artis</i>). Seznam použitých zdrojů je přehledný, autorka pracovala s více jak necelými 40 zdroji (výtko ohledně absence zahraničních zdrojů již výše) a s 14 judikáty. Vzhledem k úzkému zaměření tématu je tento počet odpovídající požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu diplomové práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům kladeným na práce tohoto druhu. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů na jedné straně je pravděpodobně vyšší než na průměrné normostraně. Součástí práce nejsou grafy ani tabulky, práce neobsahuje přílohy, což je vzhledem k tématu práce pochopitelné. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.

Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je na standardní úrovni, některé výtky srov. již výše.
-------------------------------	---

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení.

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Jak se nahlíží na „jízdu načerno“ prostředky veřejné hromadné dopravy podle německé právní úpravy? Jak se podle německé právní úpravy posoudí situace, kterou autorka naznačuje na s. 52 dole? Tj. sedmnáctiletý nezletilý cestuje bez platné jízdenky i přes to, že ho rodiče vybavili finančními prostředky pro zakoupení jízdenky? Bude nezletilý podle německé právní úpravy za tento dluh odpovědný?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak i formální, splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Velmi dobře.

V Praze dne 11. 12. 2023

doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
vedoucí diplomové práce